

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : „ 1 an 26 lei ; 6 luni 13 lei ; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : „ 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Passajul Român, No 3 bis, București ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Havas, place du Bourso, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, 1. Wallzeile, 14. Biuroul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58. Biuroul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile neîncercate se refuză. — Articollii nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE

din zările streine

Băile Gastein, 1 August.

Se comunică din parte demnă de credință, că împăratul Franz Iosef, însoțit de ministrul comitei Kalnoky, va sosi aici la 8 August după amiază.

Amsterdam, 31 Iulie.

O proclamație a primarului, afișată astăzi, interzice colportarea și împărțirea de ziare și de alte scrieri pe străde. Această măsură e prevăzută de legea comună și este o urmare a turburărilor din urmă. Un batalion de infanterie s'a încasarat în Passanten-Huis, aproape de suburbia unde au fost turburărilor, și va sta acolo până la alt ordin. Până acum domnește liniște deplină în tot orașul.

O comisiune judiciară s'a dus astăzi în tipografia socialistă a foi *Excelsior* din Haag. Dar perchișiți făcând pare a nu fi dat nici un rezultat.

Petersburg, 1 August.

Arhiducele Carol Ludovic și soția sa au fost primiți la gara de la Peterhof de Maj. Lor. de moștenitorul tronului, de familia imperială și de ambasada austro-ungară. La gară era o gardă de onoare din regimentul de grenadieri cărări cu steag și muzică. Țarul și mării duci purtau uniforma regimentelor lor austro-ungare cu insigniile ordinelor. Arhiducele Carol Ludovic avea uniforma regimentului său rus de dragoni cu ordinul Sfântului Andrei. Împăratul cu arhiducele și împărăteasa cu arhiduceasa s'au dus la palatul cel mare, unde a descins perechea arhiducală. La 8 ore seara a fost o masă de familie la Maj. Lor. la care a luat parte perechea arhiducală.

Paris, 2 August.

Alegerile pentru consiliile generale dau rezultatele următoare : Din 1414 alegeri se cunosc 1401. — Sunt aleși 829 republicani ; 402 conservatori. — Sunt 170 balotași. Republicanii câștigă pe de o parte 69 locuri, iar pe de alta pierd 83.

Roma, 2 August.

Papa a hotărât într'un mod definitiv să trimeată un reprezentant al S-tului Scaun la Peking. Acest reprezentant va purta titlu de delegat apostolic și ministru rezident în China.

Curtea pontificală va numi un ministru la Londra și guvernul britanic va acorda un ministru pe lângă Vatican.

Se asigură că ambasadorul Franței pe lângă S-tul Scaun va fi rechemat din cauza celei d'antău din aceste deciziuni.

Roma, 2 August.

Regele Greciei a sosit ieri la Genua și și-a urmat drumul spre Paris.

Lisabona, 2 August.

Regele a plecat în Anglia. Majestatea Sa va vizita curțile din Haag, Copenhaga, Stockholm. Călătoria Regelui n'are nici un scop politic.

Bayreuth, 2 August.

Principele și principesa Imperială a Germaniei au sosit azi dimineață.

Triest, 2 August.

S'au constatat aci în ultimele 24 de ore 6 cazuri de holeră și la Fiume 8 cazuri și 2 decese.

Londra, 2 August.

Se comunică din Atena ziarului *Standard* că Poarta a ordonat mobilizarea rediflor din Albania de Sus, temându-se de reînnoirea conflictului serbo-bulgar.

Paris, 2 August.

Figaro anunță că e vorba de o întrevedere între d. de Freycient și d. de Giers.

Gastein, 2 August.

Prințul și principesa de Bismarck au sosit ieri la 8 ore seara. Publicul i-a aclamat la ieșirea din tren.

Cancelarul a primit îndată pe d. de Boetticher.

Bruzela, 2 August.

Ziarul *Dagblad von Sgravenhage*, un organ conservator, îndeamnă pe guvernul olandez ca să propună puterilor europene să se înțeleagă asupra unei legi internaționale contra Socialiștilor și anarhiștilor. Numita

foaie zice : Nimeni nu va bănuși pe Olanda, că prin aceasta plănuștește un atentat contra libertății. Dacă puterile ar preferi ca o mare Putere să ia inițiativa în această afacere, atunci prințul Bismarck s'ia asupriși cestiunea.

La Haag se crede, că această notiță a numitel fol n'a apărut fără știrea, ba s'a scris poate din indemnul șefului de cabinet Heemskesk.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Londra, 2 August.

Ieri seară au fost încercări în Belfast între Oranjiști și Naționaliști ; adversarii se loveau cu pietre. Poliția a fost nevoită să intervie cu armele. S'a rănit mai multe persoane și s'a ucis un băiat. Ordinea s'a restabilit pe la miezul nopții.

Petersburg, 2 August.

Cu ocaziunea sosirii la Peterhof a arhiducelui Carol Ludovic și a soției sale, *Journal de St. Petersburg* scrie : «Ne aducem aminte că Altețele lor c. r. au fost oaspeții Curții noastre în timpul încoronării Țarului în anul 1883 la Moscova. De ambele părți s'a făcut o impresiune excelentă și rezultatul a fost raporturi cordiale. Prin urmare altețele lor c. r. au asigurarea de a fi primiți în modul cel mai cordial la Curtea noastră, precum și din partea societății ruse și petrecerea lor de acum aici nu poate de cât să sigileze aceste raporturi și să întărească prima impresiune.»

A se vedea ultime stiri pe pag. III-a.

București, 23 Iulie.

Țara noastră este într'o perioadă de reorganizare. Din tot ce s'a făcut în ultimele decenii puțin rămâne în afară de trebuința de a fi refăcut. Guvernul, căruia incumbă mai cu seamă sarcina de a alcătui legi, are dar o mare datorie de îndeplinit.

Guvernul actual nu are conștiință de această datorie sau nu e capabil să o îndeplinească, de oare-ce întrebunțează tot timpul, aproape numai în regularea afacerilor curente. Facând bilanțul activității de câți-va ani încoace a celor de la putere, puține proiecte de legi organizatoare gasim că au fost aduse de guvern și mai puține cele cari au fost discutate de Camere. Și mult se poate face în atâți ani de un partid care știe ce vrea, care are un program hotărât ! Dar se vede că nu am ajuns în viața noastră constituțională în perioada normală când un partid sau chiar un grup politic nu poate exista de cât având idei proprii.

Examinând chiar superficial starea noastră, reese cu vigoare goliunea de realitate a formelor cari ne am împodobit. Bărbații noștri politici, orbiți de ce au văzut în străinătate, au înzestrat țara cu instituțiuni cari ar fi fost poate bune în alte părți, dar la noi, în loc să dea avantajele progresului, ne au împedecat în mersul nostru înainte. Greșeala a provenit de acolo că s'a crezut că e îndestulător a imprumuta de la o țară o instituțiune care este rezultatul unor trebuințe reale acolo, ca și țara noastră, având forma, să dobândească acele trebuințe de țară înaintată. Din aceste greșeli a rezultat o criză morală în țara noastră.

Este timpul, în urma experienței dobândite, să nu mai alergăm după forme, ci, studiând trebuințele noastre, să nu ne servim de exemplele ce găsim, în străinătate, de cât la întemplinarea în mod cât

se poate mai nimerit a acestor trebuințe.

În mai multe rânduri ne am ocupat de universitățile noastre și am arătat vișele de cari ele sufer. Instițirea a două universități, poate nimerită din punct de vedere politic, a fost un rău din punctul de vedere al unei funcționări bune. Într'un timp când profesorii chiar mediocri erau în număr prea mic de tot, când ei nu ar fi putut fi în număr îndestulător pentru o singură universitate, neapărat că nu de o bună funcționare a lor s'au îngrijit cei cari au instituit două universități. Nu acuzăm, admitem chiar că trebuia să se ție seama de considerațiuni politice ; dar e bine, să fie constatat răul pentru a căuta a l micșora și a l face să dispară.

Lipsa de profesori a fost așa de mare în cât chiar astăzi, după atâți ani, ea este încă foarte mult simțită. Nu vorbim de covârșitorul număr de profesori de o incapacitate notorie, cari sunt, potrivit legii instrucțiunii în vigoare, numiți definitiv la catedrele lor ; vorbim de alt-ceva care probează mai evident lipsa mare de profesori. Mai în fiecare an sunt puse la concurs catedre la diferite facultăți, între cari au fost auzi din urmă, catedre de drept și de medicină la Universitatea de aici și la cea din Iași. Ei, bine, la aceste catedre nu a fost rar să se presinte numai un singur candidat. Să nu se crează că această lipsă de concurență a fost adusă de autoritatea științifică ce ar fi avut candidatul unic, căci acesta, în cele mai multe cazuri, nu a fost de cât de un merit inferior mediocrității. Nu este greu să se constate spusele noastre în arhivele ministerului instrucțiunii publice.

Daca la drept și la medicină, două specialități în care numărul de membri este incomparabil mai mare de cât în celelalte este o lipsă așa de mare de bărbați capabili pentru a fi profesori, este lesne de înțeles ce trebuie să fie la științe și la litere. Când a fost la concurs vre-o catedră la facultățile respective de aici sau din Iași, nu știm dacă a fost mai mult de un singur candidat. Este adevărat au fost candidații doctori în specialitatea lor, dar întrebăm : este aceasta de ajuns ? Chiar dacă doctoratul ar fi fost obținut în străinătate cum el obțin localii din cea parte, este de ajuns aceasta pentru că acel doctor să fie numit profesor ? Se crede că or-ce elev diligente este un bun profesor de Universitate ?

Dar nu e numai atât Este obiceiul în alte părți ca profesorii să trateze cu multă bună-voință pe elevii streini, mai ales pe elevii din Orient sau din țările ce de obișnuț se înglobează în orient. Nu e rar ca asemeni elevi să vie cu certificate din partea profesorilor lor, care te-ar face să crezi că sunt niște genii. Ba buna-voință profesorilor iluștri pentru elevii sirguntori merge atât de departe în cât ei felicită chiar în public. Dar întrebăm : este aceasta destul pentru ca să i credem noi pe acești elevi ca niște genii ? Nu a fost rar ca tineri veniți cu asemeni orbitoare recomandățiuni să fie de o inferioritate isbitoare.

Toate acestea le spunem pentru

a proba cât de rău este obiceiul de a ne lua după aparențe. Este destul ca să vie în țara un tiner cu titlul de doctor în științe sau în litere, ca imediat să i se creze pentru dânsul o catedră la Universitate. Și avem exemple că asemeni catedre au fost ocupate de doctori cari sunt incapabili pentru o asemenea însărcinare. Nu voim să cităm nume.

Ei bine, aceasta este o mare greșeală. A da o catedră unui profesor incapabil pentru 20—30 ani, este o adevărată nenorocire. Deja elevii veniți din licee sunt prea slabi, ei au gustul de lucru prea puțin dezvoltat, ca influența unui profesor incapabil să nu fie prea mult resimțită.

Am dori ca de aci înainte să nu se mai creze o catedră de cât când se știe bine că are să fie ocupată de un profesor capabil. Dacă nu avem profesori capabili, e mai bine, cu legea actuală a instrucțiunii, să nu se creze catedre noi. În proiectul nou de lege e bine să se prevadă această lipsă și să nu se mai numească profesori incapabili definitiv ; dacă e absolută necesitate de o catedră și nu se găsește cine să o ocupe cu onoare, să se numească numai suplinitor

Aceasta este o îmbunătățire de care trebuie să se ție seamă. Ea împreună cu dotarea cu laboratorii, biblioteci etc, ar face ca Universitățile să împlinescă scopul ce trebuie să aibă. Atunci am avea pe lângă formă și realitatea sa cel puțin vom ajunge să o avem mai uite.

CRONICA ZILEI

Duminică, 20 Iulie, MM. LL. Regele și Regina au asistat la serviciul divin oficiat în mănăstirea Sinaia.

În cursul săptămânei trecute Majestatea Lor au intrunit la dejun și prânz pe A. S. S. Principele de Schönburg-Waldenburg împreună cu fiul său Principele Victor de Schönburg-Waldenburg, pe Exc. Lor Principele Urusoff, ministru plenipotențiar al Rusiei, Ahmed-Zia-Bey, ministru plenipotențiar al Turciei, și d. Keun, ministru plenipotențiar al Olandei ; pe d-nii miniștri Stolojan cu dâna Stolojan, Nacu cu dâna Nacu, Sturdza, general-adjutant Radu Mihail, Pherekyde și general Angheliescu ; pe d. Bălăceanu, ministru la Constantinopol, d. de Heidler-Egeregg, însărcinatul de afaceri al Austro-Ungariei, d. Kalinderu, administratorul domeniului Coroanei, d. Keun, consulul general al României în Persia, d-nii generali Cernat, comandantul corpului II de armată, Fălcoianu, șeful statului-major general, cu d-soara Fălcoianu, Crețeanu, inspectorul general al cavaleriei, pe d. Câmpineanu cu d-na, d. C. Boerescu cu d-soara Florescu, d. de Hertz cu d-na, d. colonel Poenaru cu d-na, d. Gr. Cantacuzino, d. Baron Vegesack, căpitan în artileria suedeză, comitele de Lippe, locotenent în batalionul de vînători din garda prusiană, d. d'Etzel, căpitan în statul-major prusian, d. Schmieden, arhitect și membru al academiilor din Berlin, d. Moruzi, prefectul poliției Capitalei, precum și alte persoane aflate în Sinaia.

Bande de tâlhari cari jăfusesse județul Ialomița se zice că sunt conduse de tovarăși de ai ucisului Catana, numit și Șogor, —și se pretinde că acele bande de tâlhari au ramificații și prin județul Ilfov.

Poșta din străinătate a sosit ieri cu un ceas întârziere.

Oare-cari tâlhari din bandele cari pradă în Dobrogea sunt prinși.

În săptămâna 14—21 Iulie au fost puține vite bolnave în țară de boale contagioase, și la sfârșitul săptămânii n'au rămas bolnave de cât 3, în jud. Botoșani (trei cai rîioși).

Boalele au fost variola, răciuga, turbarea, autraxul, rîia, și turbarea ; iar județele infectate : Botoșani, Dâmbovița, Dorohoi, Muscel, Roman, Vaslui, Ilfov și Constanța.

Secțiunea de vacanțe a curții de casație a hotărât că procesul dintre d. Constantinescu din Turnu Măgurele și Marin Pisciă Neagră să fie strămutat la tribunalul din Vlașca.

După o scurtă boală, căpitanul N. Filip, din marele stat major al armatei, a murit ieri dimineață.

Ieri-noapte un pungaș a furat din magazinele gării de la Nord un sac cu tutun.

La stabilimentul de hidroterapie de la Repedeș (lângă Iași) s'a instalat pentru sezonul băilor un birou telegrafic.

Psilografurile Vlădica are în expoziția internațională de la Paris 48 de tablouri, dintre cari cele mai însemnate sunt portretul lui *Victor Hugo* și *România Liberă* rezemată de un dorobanț. Peste aceste tablouri sunt scrise, cu litere microscopice, volume întregi.

Două femei au bătut ieși un bărbat în strada Șerbănică așa de grozav că bietul om a fost dus la spitalul Brâncovenesc abia respirând și cu o mână ruptă.

S'a proiectat o linie de tramvays până la Cotroceni.

Primul ministru e la Govora, însoțit de doi din fii săi.

Societatea dogarilor și a sărbătorit a patra aniversară a fondării ei.

Grădina Cisegiu va fi iluminată parte cu gaz, parte cu electricitate.

De curând s'a înființat în București de interesarea israelită din țară o societate sub titlul de *Societatea istorică Iulius Barasch*. Această societate își propune de a aduna tot materialul privitor la istoria Ovreilor din România, cum hrisoave domnești și tot felul de acte oficiale, extrageri din opere române sau străine cu privire la Ovrei.

Salutăm cu plăcere înființarea acestei societăți, pentru că ea este menită a aduce însemnate servicii istoriei patriei și neamului nostru prin cercetarea *isvoarelor ebraice* așa de puțin accesibile istoricilor noștri. În adevăr, cum ni se afirmă, ar exista cu privire la România multe notițe foarte importante în așa numitele *Response*, (consultațiuni rabinice), care formează o literatură întreagă, numărând mii de volume, începând puțin după perioada încheierii talmudului, cam la începutul evului mediu. În aceste *Response* pulziază o viață adevărată, ele constau din întrebări adresate de Rabinii sau comunități către maestrul științei judeice, Gaonimii sau Rabinii cei mari, ori de câte ori erau nedumeriți într'un proces, și aceștia își dedeau răspunsurile, pe care apoi le publicau împreună cu dosarul afacerii. S'au găsit deja multe pasaje privitoare la Ovreii din România, în care se află resfirate oare care notițe ce ne interesează în mod cu totul direct. Apoi vin operele numeroșilor călători evrei etc.

Comitetul Societății își ține ședințele la strada Israelită No. 11. El primește co-

municării și contribuții de la orice persoană bine-voitoare.

Intre membrii comitetului notăm pe d-nii L. Șaineanu și M. Schwarzfeld, cari ne sunt cunoscuți și nouă

DECRETE

Se deschide pe seama ministerului de interne un credit extra-ordinar de l.1.490 bani 50, pentru facerea reparățiilor necesare camerelor ocupate de oficiul telegrafo-poștal din Cernăvoda, în localul gărei de acolo.

Consiliul general al județului Buzău este autorizat a înscrie în bugetul zecimilor acelui județ, pe exercițiul 1886 — 1887, atât la veniturile cât și la cheltuieli, sub un articol special, suma de lei 300.000, împrumutată de la casa de depuneri și consignațiuni, conform legii din 31 Iunie 1886, pentru construcțiunea unui penitenciar și a casarmei călărășilor.

S'a aprobat regulamentul pentru îngrijirea veterelor comunelor rurale, votat de consiliul general al județului Roman, în ședința sa de la 17 Noembrie 1885.

D. M. Adrian, vechiul funcționar, s'a numit în postul de econom la spitalul rural Nifon din județul Buzău, post devenit vacant prin demisionarea titularului D. Vasile Asador.

În corpul de ingineri-civilii al Statului s'a făcut următoarele înalțări:

La gradul de inspector clasa II, d. Constantin Popescu, inginer-șef clasa I de la 1 Ianuarie 1883.
La gradul de inginer-șef clasa I, d. Emil Miculescu, inginer-șef clasa II de la 1 Ianuarie 1883; d. Mihail Paciurea, inginer-șef clasa II de la 1 Ianuarie 1883; d. Anghel Saligny, inginer-șef clasa II de la 10 Mai 1883; d. Ioan B. Cantacuzino, inginer-șef clasa II de la 1 Ianuarie 1884; d. Constantin Mănescu, inginer-șef clasa II de la 1 Ianuarie 1884.

La gradul de inginer-șef clasa II, d. Teodor Dragu, inginer ordinar clasa I de la 1 Ianuarie 1883.

La gradul de inginer ordinar clasa I, d. Henri Marin, inginer ordinar clasa II de la 1 Ianuarie 1882, și d. Alexandru Gafencu, inginer-ordinar clasa II de la 1 Ianuarie 1884.

DIN AFARA

Ungurii și Germanii

Se știe că acum câte-va luni un general Jansky din Budapesta a organizat acolo o manifestare neplăcută Ungurilor, depunând ca unii la momentul unui coleg al său, generalul Hentzy, căzut în luptă contra Ungurilor. De aci a urmat o escitare a spiritelor din Ungaria. Ungurii s'au simțit bleșați în sentimentele lor patriotice. Dar toate protestările lor n'au avut nici un rezultat; din contra, generalul Jansky a fost înaintat, iar generalul ungar Gyulai a trebuit să demisioneze.

În urma acestora agitațiunea negreșită că nu s'au putut calma. Mai de unzi a apărut la Pesta o broșură intitulată *Tisza-Jansky* ce se atribuie unui ziarist oficios ungar și care a produs o senzație oarecare. Concluziunea acestei broșure este, că președintele cabinetului, d. Tisza, trebuie să ceară o satisfacție, ce n'ar fi alta decât demisionarea ministrului de război, generalul Bylandt-Rheydt, care a semnat înaintarea generalului Jansky și punerea în retragere a generalului Gyulai.

Afară d'asta s'a ținut la 20 c. un meeting în Pesta, la care au asistat ca la 6000 persoane. Președintele a vorbit în contra generalului Jansky, care a încununat momentul unui *dușman al țării*.

Baronul Ivor Kaaș blamează în termeni violenți pe cei cari au lovit în onoarea națiunii maghiare, arată cari sunt drepturile poporului și recomandă o rezoluțiune, în care se zice, între altele:

1. Măsurile luate în timpul din urmă de către șefii armatei comune au violat demnitatea națiunii maghiare, care trebuie să protesteze.

2. Națiunea maghiară ține cu credință la regele său încoronat, dar pentru ca națiunea să aibe în ostire garanții sigure pentru demnitatea în drepturile sale, este de dorit și necesar, ca independența politică a Ungariei și înalta demnitate istorică a regelui ungar să se recunoască loial și pe față și în armată.

Această rezoluțiune s'a votat în unanimitate și se va supune Camerilor. Apoi meetingul s'a împrăștiat în liniște.

Aici e locul să reproducem câte-va linii dintr-o foaie militară germană, *Internationale Revue*, care zice între altele la adresa Ungurilor: «Noi n'avem de gând să ne stabilim alianța noastră pe nisipul șovinismului maghiar, ci pe terenul solid al unei ostirii cesaro-regale puternice și cunoscutoare de datorită ei. Cine caută să sape spirital acestei ostirii, să i nimicească integritatea și coprințul ei moral, atacă indirect și puterea monarhiei austro-ungare și a amicilor ei politici».

PARTEA AGRICOLA SI INDUSTRIALA

Ferma-model și Agricultură sistematică.

Scopul agriculturii este d'a atinge cel mai mare și durabil folos, atât prin cultura pământului cât și prin crescerea vitelor.

Pentru a putea ajunge la acest scop, cunoscințele culturii pământului, plantelor și regulele crescerei raționale a animalelor și nutririi lor, nu sunt de ajuns, — cea dintâi datorită, dar, a agriculturii raționale este d'a organiza ferma sa în modul cel mai convenabil, adică să aleagă plantele de cultură în raport cu situațiunea locului; să introducă un sistem de cultură potrivit, prin care să stabilească raportul între culturile plantelor de spic (cereale), de nutreț și industriale. Mai cu seamă, trebuie să observe ca cultura diferitelor plante să se succedă într'un mod rațional și potrivit naturii lor, structurii rădăcinii, etc. — adică să evite, pe cât se poate de mult, succedarea plantelor din aceeași familie, spre ex. grâu după grâu sau după orz ovéz, etc.

În fine mai este de observat, că cu această succedare a plantelor, pregătirea țării trebuie să corespundă cerințelor plantelor, adică lucrarea pământului și semănătul să fie făcut la timp, cultivarea plantei anterioare să fie convenabilă celei care o succede, etc.

Atunci când agricultorul poate dispune în abundență de bani, de brațe, de îngrășământ de pae etc. n'are nevoie de o succedare stabilită a plantelor; el poate să facă o agricultură liberă cultivând acele plante care, după conjuncturile pieței, sunt mai mult căutate și mai bine plătite, fără a se teme că pământul său va fi secăt de puterile sale și va deveni neproductiv și părăgîn.

Dar pentru că o asemenea gospodărie este excepțională, — alegerea unei succedări sistematice, potrivită cu împrejurările locale și economice, este și rămâne datorită de competența agriculturii cugetător.

Din cugetările și chibzuințele agriculturii — chiar din timpurile cele mai vechi — au isvorât: înființarea fermei-model, sau organizarea sistematică în agricultură.

De câte ori îmi înfățișez valoarea și rezultatele culturii sistematice, care mai înainte de toate constă în lucrarea mecanică a pământului, în prepararea terenului — îmi reamintesc cu plăcere, de o istorioară din *Plinius*, de care nu voi priva pe amabilul cititor:

*Un agricultor roman, a nume *Furius Cresimus*, era invidiat de vecinii săi, din cauză că în toți anii câmpurile lui erau împodobite de cele mai frumoase recolte. De oare-ce *Furius* recolta, pe o întindere mică, mai mult de cât vecinii săi pe o întindere mai mare — li se părea acestora că lucrurile nu sunt curate și invino vându'li încoace și în colo, într'o bună dimineață, făcură o reclamațiune, către *Aedilul curulic Spurius Albinus*, calificându'li de fermecători.

*Sosind ziua judecătii, apărură *Furius*, însoțit de flacăii săi, ale căror brațe ca și ale sale dovedeau cât erau de obicinuiți să muncească; mai aduse încă cu dânsul și o sapă p'ea, un brăzdăre de plug și doi boi sdrași și bine hrăniți. Arătându'li ținu o p'edorie scurtă dar plină de succes:

*Vedeți — zise *Furius* — acestea sunt mijloacele mele fermecătoare, pe acestea vi le am putut aduce, iar sudoarea muncii mele și noaptele petrecute chibzând și cugetând asupra celei mai bune culturi, nu!

De atunci s'au încercat și s'au schimbat multe sisteme, multe plante a căror valoare culturală nu se cunoștea, la cei vechi, sunt astăzi plante industriale de prima ordine.

Agricultura modernă a stabilit principiul și sistemele potrivit cerințelor speciilor de plante și cunoașterea condițiilor ce trebuie să îndeplinească situațiunea, pământul și lucrul, pentru vegetațiunea spornică; pentru recolta productivă a diferitelor plante agricole și industriale.

Agronomia, bazată pe Fitologie, pe Fizică și Chimie, devenită o știință frumoasă și pozitivă, ne arată cât de strâns este legătura între Agricultură și crescerea vitelor. La noi în țară această legătură este mai vedită de cât ori unde alt.

Suntem agricultori și economi de vite. Prin aceste cuvinte zicem tot: *Agricultură, Industrie, Comerț, Belșug!*

Da, căci temelia industriei, și a comerțului este agricultura. Deel, să perfecționăm metodele noastre de cultură, să mălășăm rutina egoistă și încăpăținată și vom avea industrie, vom face comerț, țara va fi belșugată.

La aceste rezultate ne conduc *Fermile Model, Agricultură sistematică.*

Ludovic al XIV al Franței făcuse deja o fermă-model, dar care corespundea puțin tehnicii și economiei, era mai mult lux și frumusețe.

Frideric Wilhelm I al Prusiei fu mai practic, înființând frumoasă fermă și văcărie (*Musterwirtschaft*) de la *Havelbruch*. În *Englita Model farms* eșiră la modă la începutul secolului nostru.

Academiile agricole germane voiau să înființeze fie-care câte o fermă-model însă știința a condamnat această instituțiune, înlocuind-o pentru studii practice, prin *câmpurile de experiență*.

Recunoscându-se dar că *Ferma-model* nu poate servi în general ca normă agriculturii sistematice, *Fermele speciale* luară locul celor generale.

Înființarea fermelor speciale, — adică moșii bine și sistematic exploatate — este astăzi în Franța, Germania și *Englita* scopul *premierelor celor mai model organizate Ferme* (*Farm prize competition*), introduse în *Englita* și Franța încă în anul 1860; de câțiva ani și în Germania, de către societăți provinciale și cu ajutorul statului, agricultura sistematică se răspândește, dar, prin înființarea fermelor model speciale; — adică moșii sistematic exploatate, în raport cu situațiunea și diferitele împrejurări inriuritoare asupra organizării practice.

După cum vĂzurăm, în alte țări, guvernul ia inițiativă într'atât că premiază fermele bine organizate; inițiativa privată e datoare să înțeleagă, însă, că cel mai mare folos este al ei. Căci asemenea ferme, odată înființate, vor fi focarele agriculturii sistematice, unde vor putea aplica principiile așezate de știință și despre cari tratăm pe scurt la începutul studiului nostru.

Fără îndoială ca *ferma-model specială* va răspândi lumina științei, dobândită din rezultatul culturii și relele cari bântuie astăzi agricultura noastră, precum, lipsă de grâne, societăți, insecte vătămătoare, lipsă de nutrețe, vite slabe și fără preț, nepuința de lucru, lipsă de brațe, etc., nu vor mai fi.

Acestea toate es una dintr'alta și sunt legate între ele, ast-fel ca evitând una, vom vedea avantajul ce ar putea eși din alta. Recoltele fiind îmbelșugate, locuitorul va fi fericit, brațul mai tare, mai vortos. Cultivându-se plante de nutreț, vitele nu vor mai suferi de foame, munca va fi mai spornică. Producțiunea fiind mai bună, piețele mai animate. Într'un cuvânt, *Agricultura* atunci ar fi și ar da ceea ce toți scim că este și că poate da!

Ar fi, cel puțin aceea, de care odată se mândrea românul și care era așa de mult prețuită de străini. Și ar da bogăția noastră națională!

N. N. Andronescu
Inginer agronom

MONUMENTUL LUI DAVILA

16 Iulie, 1886.

Domnule redactor,

În anul trecut am avut onoarea a vă trimite un apel pentru ridicarea unui monument regretatului doctor Davila, medicul inspector general de divisiune; graba ce ați pus la publicarea acestui apel, mi a dat convingerea că suțineți ideea de a se perpetua memoria faptelor măritorii ale acestui om de bine.

Acum când listele se înapoiez cu diferite sume, îmi permit din nou a vă ruga să bine-voiți a ne da concursul d-voastră, prin publicarea, Dărei de seamă de sumele ce se încasează și a persoanelor ce au subscris, pentru ca publicul să vază că banii adunați au ajuns la destinație.

Pentru acest scop d. farmacist șef d. Niculescu vă va trimite prin delegatul său copie după listele ce le va primi, și sunt convins că ne veți da bine-voitorul d-voastră concurs, publicându-se cât mai urgent în coloanele ziarului ce redactați, pentru care vă rog a primi mulțumirile mele anticipate.

Bine-voiți, vă rog, domnule redactor, a primi încredințarea osebitei mele considerații.

Președinte, Dr. Teodori.

Secretar, D. Niculescu

Darea de seamă

de bani încasați pentru ridicarea unui monument repausatului dr. Davila

Sumele primite și publicate până la 1 Iulie 1886, lei 6.702 50
Lista Nr. 357 încredințată d-lui dr. Nedescifrabil de comitetul din Roman.

D. dr. Nedescifrabil lei 5.—
idem 5.—
M. Rerestu 10.—
Suma lei 20.—
Lista Nr. 358 încredințată comitetului din Roman:
D. P. Donici lei 20.—
dr. Augustin 20.—
Suma lei 40.—

Lista Nr. 359 încredințată comitetului din Roma prin d. farmacist Werner lei 26.50
Lista Nr. 360 încredințată comitetului din Roman:
D. A. Voroncea lei 2.—
dr. Leon Rabener 5.—
Suma lei 7.—

Lista Nr. 365 încredințată comitetului din Roman:
Lojea Viitoru Botoșani lei 50.—
Lista Nr. 361 încredințată comitetului din Roman:
D. George Morțun lei 10.—
Sigmud Histovici 10.—
D-na Elena Morțun 10.—
D. Constantin C. Ralais 5.—
P. Jurusol 12.—
Suma lei 47.—

Lista Nr. 367 încredințată comitetului din Roman:
D. Gheorghe Roșu lei 2.—
Zane inginer 1.—
G. Grigoriu 1.50
Lojea Masonică din Roman 50.—
Dr. Corivan 15.50
Suma lei 70.—

Lista Nr. 368 încredințată comitetului din Roman:

D. Ion Stroiu lei 100.—
Gavril Carp 1.—
George Babic 1.—
Niculae Puiu 1.—
Lupu Herescu 1.—
George Stoler 2.—
A. Zuckerman 10.—
N. N. 4.—
Hagioglu 2.—
Vasilu 1.—
Bujescu 1.—
Petrahe Drăgănescu 1.—
Ion Gavrilă 2.—
M. Golu 1.—
Terasescu 1.—
I. Negroponte 5.—
G. Branisteanu 1.—
C. Stavru 2.—
G. Rosental 5.—
M. Georgiu 1.—
N. Rosetescu 2.—
N. Tipsul 3.—
P. Comăneț 2.—
B. Ursu 1.—
Fr. Fridman 1.—
Iosef Casadini 5.—
M. Spirling 1.—
L. Abramovic 4.—
Suma lei 162.—
Suma totală lei 7,125.—

Sunt rugați atât persoanele din capitală cât și comitetele districtuale cărora li s'au trimis liste, să bine-voiască a activa subscripțiunea și a trimite banii casierului.

Comitetul.

Darea de seamă

de bani încasați pentru ridicarea unui monument repausatului dr. Davila

Sumele primite și publicate până la 16 Mai 1886 lei 6593.50

Lista Nr. 826 încredințată d-lui veterinar Voiculescu de comitetele de Argeș:

D. veterinar Voiculescu lei 10.—
Colonel A. Arion 4.—
maior Călinescu 2.—
Drăgulănescu 2.—
căpitan Alexandrescu 2.—
locotenent Crăiniceanu 1.—
sublocotenent Miculescu 1.—
Portocală 1.—
Ghimpa 1.—
Furduescu 1.—
Ianolescu 1.—
locotenent Milcoveanu 2.—
căpitan X. 1.—
locotenent Y 1.—
Andreanu 1.—
sublocotenent Bărbulescu 1.—
locotenent Popescu 1.—
Constantin Samureanu 1.—
Suma lei 34.—

Lista Nr. 162 încredințată d-lui farmacist Hențescu de comitetul districtului Roman:

D. farmacist Hențescu lei 50.—
M. P. Cristescu 10.—
Tache Băluță 5.—
M. Dobrovicenu 5.—
Th. Vlădescu 5.—
Suma lei 75.—
Suma totală lei 6,702.50

Sunt rugați atât persoanele din capitală cât și comitetele districtuale, cărora li s'au trimis liste, să bine-voiască a activa subscripțiunea și a trimite banii casierului.

Comitetul.

CAFEAUA

Înainte cu trei sute de ani cafeaua era cu totul necunoscută în Europa. Chiar în Asia nu se știe cu siguranță epoca, la care s'a întrebunțat pentru prima dată ca băutură. Să pare că, călătorul german, Leonard Rauwolf a lăsat în relațiile despre

voiajul său în răsărit, oare cari noile asupra acestei băuturi. Ceva mai târziu Prosper Albin, medicul consulatului venețian din Egipt, a lăsat în privința aceasta însemnări destul de amănunțite.

Patria primitivă a cafelei este Abisinia, de unde trecu la Arabi. De la Arabi s'a răspândit încă de timpuriu în toate părțile sudice ale Asiei: prin secolul al 15-lea era cunoscută în tot imperiul mahomedan. La 1652 s'a deschis prima cafenea la Londra, la 1672 în Paris și la 1683 în Viena. Cățățile italiene, și mai cu seamă Veneția și Genua, aprovizionau pe acest timp aproape singure toate piețele apusene cu cafea, adusă din Egipt și din diferite părți ale Levantului. După ce Olandezii o cultivară cu succes în Java, încercară s'o aclimatizeze în Europa și aduseră câte-va specimene de arbori în grădina botanică din Amsterdam. Către sfârșitul domniei lui Ludovic XIV primarul Amsterdamului trimise acestui rege un arbore de cafea, care cultivat, mai mult din curiositate, în Paris, dete rezultate admirabile.

Pe la 1720 marinarul Déclieux se însărcină să transporte 3 arbori de cafea în Martinica. Călătoria fu grea și periculoasă, în urma unor naufragii și rățăriri în dreapta și în stânga pe mare, apa dulce începu să lipsească și din cauza aceasta două plante se uscară, rămânând una singură, pe care bravul căpitan o transportă până în insulă, lipsinduse el însuși de apă de băut. De la această plantă au luat naștere imensele plantațiuni actuale de dincolo de ocean.

Cafeaua este sămânța arborelui *cofea* arabica, din familia rubiaceelor, ce ajunge în regiunile tropicale până la 10 metri înălțime pe când în Europa de abia atinge 3-4 metri. Acest arbore, tot-d'a-una verde, cu foi ascuțite, are în același timp flori, fructe verzi și coapte. Florile lui albe, curate sau puțin închise, după ce se scutură dau naștere unor boabe de formă ovoidală, de mărimea cirașelor, la început de colorare galbenă deschisă, ce se transformă cu timpul în verde, galben închis și pe urmă în roșu în his lăuntru boabelor se află două despărțituri, coprinzând fie-care câte un grăunte de cafea. Adevsea ori se găsească boabe cu câte un singur grăunte sau chiar cu câte trei; în cazul prim cafeaua ajunge la o dezvoltare cu mult mai mare ca de obicei, iar în cazul al doilea rămâne mai mică. Conform datelor din anii din urmă, în Brasilia din 100 kg. cirașe de cafea se produc 15 kg. cafea comercială; în alte părți rezultatul diferă, după specia plantei și după modul preparării.

Înainte de semănat, semințele se pun un timp oare care printr'oi de dafin, ca să incolțească. După opt zile să seamănă *Loucurile*, pe care prosperează mai bine decât colinele. În condiții favorabile pe un hectar să pot cultiva 2500 de arbori de cafea, printre care este bine să se facă canalul de irigație dacă este prea uscat, fiindcă umezeala este un element absolut necesar pentru prosperitatea acestei plante.

Cafeul înflorțește în tot timpul anului, mai mult însă primăvara și toamna El este cultivat până la 15 ani, când rodirea începe să i se micșoreze, și are trebuință de o temperatură, în care termometrul nuscade sub 12 C de căldură, prosperează până la 35 N precum și în țările cu o temperatură mijlocie de +21 C. Cultura lui este cu mult răspândită în India orientală, Ceylan, Sumatra, Java, Burbon, în diverse părți ale Africii, în Cayene, Antile, Bolivia și cu deosebire în Brasilia.

Culesul se face la diferite epoce și după mai multe sisteme. În Arabia se fac în general trei recolte: arborii se scutură pe rogojini și fructele ast-fel dobândite se usucă la soare ca să li se poată sfărâma pe lița exterioră cu ajutorul unor mori destinate anume spre acest sfârșit. Dar, fiind că cafeaua este bine să se împacheteze numai după ce s'a uscat perfect, este necesar ca boabele obținute după metoda de mai sus, să se supună încă o dată la uscarea, până ce pierd ori-ce miros neplăcut.

În provinciile engleze din India orientală fructele se culeg cu mâna, apoi să pun într'o moară pentru curățirea coajilor exterioare. Un om culege pe zi cam o jumătate de hectolitru. Sămburi curății de coaje se spală bine pentru curățire de materiile rezinoase, rămase, se usucă și numai după aceea să împachetează.

Recolta din Java se deosebete de cele precedente. Aci fructele culese se așază în grămezi în curs de 24 ore cu scopul de a produce fermentațiunea, ce permite deslipirea ușoară a semințelor de îmbrăcămintea cărnosă. Grămada de fructe se întinde apoi într'un strat subțire și rămâne ast-fel vre-o două săptămâni până când fructul se deslipește cu înlesnire.

A patra sistemă pentru prepararea cafelei este cea din Indiile occidentale, unde fructele crude se pun d'adreeptul într'un fel de mori pentru curățirea părții din afară, dar prin care se lasă în același timp o pe liță pe bob. Boabele obținute se pun în vase cu apă 24—30 ore pentru curățirea materilor lipicioase, ce rămân la suprafață dimpreună cu pelița remasă din mori.

Ca și ceaiul și cacao, cafeaua conține un alcooloid care formează cel puțin la sută din pondul ei specific. Acest alcooloid numit cafeină este combinat cu un acid particular, numit acid cafeic, cu materii grase și colorante, cu zahăr, cu săruri alcalice, uleiuri volatile, gumă caseină, tanin, și alte materii neînsemnate. După Payen compoziția ei este de 12 la sută

[*] Plinius, Ist. natur. 18. 6. 41.

apă, 1 3/4 la sută cafeină, 13 la sută cafeină, 6 1/2 la sută zahăr, 9 la sută gumă, 12 la sută potasă combinată cu diferite acide, 14 la sută celuloasă și peste 30 la sută materii minerale.

Se știe cum că cafeaua crudă, așa cum vine în negoț nu se poate întrebuiți pentru consumație, că mai întâi trebuie prăjită. Spre acest scop cafeaua crudă trebuie uscată bine, căci apa, ce s'ar afla în ea evaporându-se la căldură scoate și principiile volatile necesare. Prin prăjire ea pierde gustul crud, neplăcut, din starea naturală, se măreșce cu a treia parte din volum, pierde 20 la sută din greutate, devine sfărâcioasă, câștigând tot de odată unele principii noi escelente. Prăjirea fiind o operație delicată, trebuie condusă cu multă îngrijire, căci căldura prea mare uimește principiile necesare pentru alimentație, transformă unele boabe în cărbune, iar altele le comunică gust răs, acru sau amar; pe când prăjirea necompletă lasă urme de gust din stare crudă și nu-l comunică aroma plăcută, necesară în consumație. Așa dar prăjitul trebuie să se oprească la un anumit punct și să se facă astfel în cât fie-care bob să fie supus cam la aceeași cantitate de căldură și pe toate părțile.

Azi peste tot se întrebuițează pentru prăjiri niște morșii de formă cilindrică, care se invirtesc înjurul unei axe horizontale; se umple până la două treimi și se invirtesc la căldură de 40° de ori pe minut, așa în cât cafeaua este supusă peste tot aproape la aceeași temperatură. Când boabele s'au înroșit bine și aerul s'a imbalsamat prin prăjire, operația trebuie oprită și cafeaua pusă îndată în strat subțire, pe o lespede de piatră sau pe o scândură ca să se poată răci repede, înainte de a pierde prin evaporare principiile aromatice. Modificările, prin care trece cafeaua la prăjire sunt datorate unui corp pirogenos, cafeum, până acum puțin cunoscut. Boabele trebuiesc măcinate numai după ce s'au răcit bine.

Calitatea cafelei se poate cunoaște practic, după cum intrunește mai mult sau mai puțin unele caractere exterioare. Speciile alese trebuie să aibă boabe seci, tari, pline, regulate, lucii, de mărime mijlocie, să se spargă anevoae între dinți, frecvate între ele să dea sunet sec, ca petricelele, să aibă miros parfumat, aromatic, lipsite de miros strein și în fine să aibă gust plăcut, puțin amar. Cafeaua moale, cu boabe sbârcite, neregulate, conține prea multă apă, ceea ce strică calităților interne și conservării, contribuind la pierdere când se prăjește.

Mărimea boabelor nu dovedește mai nimic în privința calității, dacă boabele sunt prea mari, e probă că anul a fost foarte ploios sau că sunt rezultatul unei escrescențe anormale, dacă sunt prea mici, este probabilitate că n'au crescut destul, că n'au ajuns la maturitate.

În stare crudă ea diferă după locul de proveniență, după modul de preparare și de transport; culoarea atârână și de la natura pământului, de la climă, mod de cultură și vechime. Dacă este cultivată în pământ bun și situat la lumina soarelui, boabele sunt de culoare deschisă, cea din pământ dospic sau mai de jos e de o nuanță închisă și umedă; preparată prin măcinat este pestriță, prin desfacerea cojii cu mâna este roșetică. De alt cum culoarea, ca și mărimea, nu hotărăște aproape întru nimic valoarea: se află specii roșietice, galbene închise și deschise, cenușii de multe ori și albastre. De obicei cafeaua din Asia și Africa este galbenă sau galbenă verze, pe când sortele americane sunt verzu prințre ele cu nuanțe intermediare. Proaspătă e de o culoare anumită distinctă, cu timpul se schimbă: după o lună se mai înroșește, la un an calitățile bune devin galbene.

Sortele comerciale sunt actual atât de numeroase în cât cel mai bun specialist în tâmpină greutăți la clasificarea lor. Diferențele varietății n'au între ele caractere distincte destul de bătoare la ochi, de aceea lumea se conduce mai mult după rutină.

[Va urma] I. G. Munteanu.

VARIETATI

Un naufragiu misterios. — Se scrie din Marsilia: Nu este vorbă în lumea noastră maritimă de cât de o anchetă judiciară, începută din ordinul ministrului de marină, admiralul Aube. De și afacerea este ținută în secret, totuși iată ce se scrie: în luna Februarie trecut, s'a perdut vaporul Tago al mesageriilor maritime în apropiere de insula Bamaku. Acest vapor, care inaugura noul serviciu de la Mozambik la Reunion, era comandat de căpitanul Girard. El era foarte încărcat cu mărfuri de valoare și cauzele confuzării lui nu s'a putut lămuri. Mesageriile trecuseră acest accident la profituri și pierderi și înlocuise chiar vaporul Tago cu Erymanthe, al cărui căpitan este Reines, când ministrul de marină primi un raport de la admiralul Mior, care comandă stațiunea Madagascar. Acest raport formula acuzațiuni foarte grave în contra unei părți a statului maior și a echipagiului vaporului Tago. Cufundarea și pierderea acestui vapor s'au făcut în împrejurări anormale, și mai întâi au fost niște scene dureroase, care ar fi compromise în modul cel mai serios pe câți-va ofițeri și mateloși. În urma acestor informațiuni, care i-au sosit pe cale oficială, ministrul de marină a prescris ancheta, care se face acum la Marsilia, de către autoritatea competentă. Au fost întrebați șefii administrației mesageriilor, cari n'au putut da explicări amănunțite, faptele petrecându-se pe un teren depărtat și fără să aibă alți martori, de cât pe oamenii echipagiului și pe câți va călători. Administrațiunea centrală n'a fost informată de cât într'un mod cu totul indirect, dacă s'au comis jafuri pe vas, dacă obiectele prețioase și diversele mărfuri de valoare au dispărut. Două luni după ce s'a pierdut vaporul Tago, direcțiunea mesageriilor din Marsilia a primit de la căpitanul vaporului Salasie, care venea din Sydney cu 182 călători, un compas, o busolă, un atlas, un tun, mai multe revolve și câte-va tacămurile de riu, care se aflau în vaporul Tago. Ce au devenit cele-lalte obiecte, cele-lalte mărfuri? Nu se știe, și tocmai pentru aceasta s'a numit ancheta, de care este vorba. Are să se întrebe pe rind toți ofițerii și mateloșii, cari se aflau pe vaporul pierdut și poate că se va face lumină deplină asupra celor întâmplate.

În noaptea de 16 spre 17 Iulie curent, un lup a intrat în ograda locuitorului Constantin Șerban din comuna Albesci, județul Fălciu. Voind a' l goni, lupul s'a repezit la el și l'a mușcat de mâna stângă. Tre-când apoi în ograda lui Iancu Roșca, lupul a voit să sfășie o vacă; dar în acel timp a eșit fiul lui Roșca care, sărind să scape vaca, a fost mușcat de un picior. Atunci

acum! zise domnul de Moray. — Însă dacă așa fi știut că ești aci n'ar fi lăsat pe fata mea să vie și n'ar fi venit nici chiar eu. — Vai! răspuse Laurența cu jumătate, voce, fata d-tale!... Ea este și a mea, tot cum este și a d-tale!... Însă nu mă gândesc să 'l-o disput... Negreșit, zise ea cu o voce care mereu îi slăbea, — o greșală ne-a pus în față p'amendoși. Ai să profiți de greșala asta pentru-ca să'mi răpești dreptul d'a mai vedea pe Pauletta, multă vreme poate!... El bine! trebuie să fii mulțumit, și — neavând nimic să'mi impui pentru ca să sufer mai mult, — imi vei da voce să mă retrag.

Făcu o mișcare să iasă din salon. D-nul de Moray, fără voia lui, și ca atras de o putere nevăzută, o opri cu o singură vorbă.

— Rămâi! zise el. Rămâi măcar un minut. Pentru-că întâmplarea ne-a pus față în față, trebuie să profităm ca să ne înțelegem odată pentru tot-d'auna asupra acestel' cestiuni care, singură, poate să ne intereseze acum p'amindoi, să ne înțelegem pentru fata noastră!

— Ce vrei să'mi spuși mai mult de cât am zis eu adineaori? întrebă Laurența mihnită. D-ta ești încă destul de supărat ca să'mi impui, ca un fel de pedeapsă postumă, legea d'a nu mai vedea pe fata mea... Ți-am spus că m'ar supune acestui esces de asprime numai ca să scap pe Pauletta

până și de ispită unei lupte cu voința d-tale! Încă odată dar, ce vrei mai mult? — Să înțelegi bine, zise d-nul de Moray foarte tulburat, că nu supărarea mă face să pot ast-fel, după cum pari a crede acum... Judecata care a pronunțat între noi o vecinică despărțire a hotărât că numai eu să îngrijesc de Pauletta. Judecata, hotărând ast-fel, a voit să protejag chiar în potriva d-tale, în potriva atragerii ce ai pentru fata d-tale, poate chiar în potriva slăbiciunii mele, viitorul și onoarea unei copile pe care ar compromite o pentru tot-d'auna contagiunea onoarei d-tale veștejite.

— Oh! nu mă gândisem la necinstea asta așa de mare că contactul cu mine ar putea părea vre-odată o amărânie de perversiune și o cauză de rașină chiar pentru copila mea! Iși zise Laurența lovită în inimă de vorbele fostului ei bărbat.

— Și pe urmă, ca să sfinșesc, judecata a hotărât ast-fel pentru-că soțul trădat să nu fie expus, ori de câte-ori își va pune buzele pe fruntea ficei sale, să găsească urma sărutărilor soției vinovate! zise Roger cu apărindere.

— Vinovată! dacă a fost nevasta vinovată cel puțin mama n'a fost! zise Laurența.

— N'al fost mama ei de cât pentru-că a fost mai întâi nevasta mea! răspuse Roger. — Una nu poate fi pedepsită fără a

numitul băiat a apucat lupul în brațe și a început să strige; părintele seșind din casă a omorât lupul lovindu-l cu un țapoiu.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Paris, 2 August.

Aici a produs cea mai mare senzație publicarea, de către foilele monarhiste, a unor scrisori vechi ale actualului ministru de război Boulanger, pe atunci colonel, către ducele d'Aumale. Ministrul de război contestă autenticitatea acestor scrisori, pe când partea adversă o susține. — Iată textul uneia din aceste scrisori: «Alteței Sale ducelui d'Aumale în Paris. Alteță! d-voastră sunteți, care m'ar propus de general; tot d-voastră sunteți, căruia datorez numirea mea. Înainte de a o putea face verbal îndată ce voi veni la Paris, vă rog să primiți expresiunea viel mele mulțumiri. Voi fi tot-d'auna mândru de a fi servit sub un șef ca d-voastră și voi binecuvînta ziua, care m'a reăgus sub ordinele d-voastră. Bine-voiți, Alteță, a primi asigurarea devotamentului meu celui mai profund și mai respectuos. Generalul Boulanger.»

Constantinopol, 2 August
Delegații turci pentru reorganizarea Statului organic rumeliot, Madjid-pașa și Ebro-Efendi au plecat la Sofia însoțiți de Gadban-Efendi.

MAINOU

D. ministru Sturza s'a reluturs în Capitală.

Restaurația mitropoliei din Iași s'a terminat.

Acum câte-va zile, cunoscutul nostru pictor Tătărescu a pus cel din urmă penel pe imponentele și frumoasele tablouri ce decora interiorul mitropoliei ieșane.

Un album fotografic foarte reușit se încheie acum după originalele d-lui Tătărescu.

Listele elevilor preparați în particulă cari au reușit la examenele ținute înaintea comisiunilor, precum și ale corigenților, vor apare mâine în gazeta oficială.

Revizuirea regulamentului pentru reorganizarea școlael și a fermei de la Herestrău e terminată, și proiectul va fi în curând presintat consiliului de miniștri.

D. arhitect Cerchez e însărcinat să facă planurile și devizele tuturor clădirilor ce se vor ridica la acea fermă.

Suma alocată pentru reparația localelor școlare a fost repărțită potrivit cererilor diferitelor direcțiuni de gimnazii. Ministrul a notificat acestor direcțiuni să facă grabnic în regie toate reparațiile necesare, ca cursurile să nu rămână nici o singură zi în întârziere.

Fabrica de teracotă de la Brazil, a d-lui inginer Pușcariu, a preparat pen-

tru expoziția cooperatoilor din Craiova admirabile obiecte de ceramică fină și usuală.

Felicităm pe proprietar.

D. baron Mayr, ministrul plenipotențiar al Austriei este la Viena.

Școala călătoriei sale e de natură privată; dar, după cum zice *Neue Freie Presse*, nu încapă îndoială că dânsul va raporta despre starea lucrurilor în România după războiul vamal și va intra în legătură cu noul ministru de comerț al Austriei, pentru a-l informa despre afacerile întâmplate înainte de intrarea acestuia în minister.

Una din cele mai bune instituții, care a fost în Macedonia, pe rând la comunele românești Megarova, Crușova și Bitolia, D-ra Șevasta Coloveloni, a părăsit postul d-sale, ca mai toate cele-lalte, și de cât-va timp se află în capitală. Care să fie cauza acestei părăsiri?... Nu cum-va, după cum s'a zis de multe ori, administrațiunea școlaelor d'acolo ar lăsa ceva de dorit?...

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub presă în editura Emanoil Popescu librar la Pitești: MICUL CURS DE ISTORIA ROMANILOR, însoțită de două charte ale Imperiului Roman și a Daciei, edițiunea III-a de M. S. Adreianu. Prețul unui exemplar 55 bani.

A apărut CATECHISMUL SILVICULTORULUI (Noțiun de Silvicultură) pentru trebuința proprietăților de păduri, brigaziilor silvici, revizorilor, și tuturor persoanelor care se ocupă cu cultura pădurilor, de Theodor Chivulescu Silvicultor. Prețul 2 lei; Se află de vânzare la librăria Sococ și Ioanidi în București.

La tipografia națională din Iași a ieșit de sub tipar Anuarul INSTITUTELOR-UNITE pe 1885 — 1886 anul al 20-lea. — Director I. M. Melik. — Instrucțiune privată primară secundară și pregătire la Școala Militară.

SPECTACOLE

GRADINA RAȘCA. — Astăzi Miercuri 23 Iulie în Beneficiul D-lui Ercole Ghelli, Se va reprezenta piesele: Amanul Femeilor Măritate Comedie în 2 acte. — II. Julian e blond sau brun? Comedie într'un act de D-nu St. Vellescu. Începutul la 8 1/2, ore precia.

Frații FANTINI & Co

Strada Carol 16 și Calea Victoriei 96
Fabrica și deposit de cuțitărie, unde se repară și se ascute ori-ce obiect tăios, precum brice, unelte de Chirurgie, etc., etc.

NICOCIDA

Contra otrava (antidotul) tutunului a fost descoperită de medicii americani și i s'a dat numele *Nicocida*. Sub formă de pastile, fumătorul găsește acum o bomboană delicioasă a cărei prin efect este de a împotră-păta mirosul gurii, și care în același timp curăță bronhiile înlăturând efectele vătămătoare ale abuzului de tutun.

E de ajuns să iai o pastilă, după ce ai fumut o țigară.

Pastilele se trimit prin poștă în schimbul unui leu în mărci postale. — Cererile să fie adresate: à l'Entrepôt Pharmaceutique à Constantinople, grand rue de Galata, 35.

SCHIMBAREA DOMICILIULUI
Dr SALTER
Special. Boale de femei și Syphilis
S'A MUTAT
vis-à-vis de grădina Sf. George, lângă Banca României.
Strada Lipscani Nr. 96, etajiu I
Consultațiuni în toate zilele de la 2—5.

VIN NEGRU
de Oravița și Golu-Drâncea
Vechi de 4 ani, calitate superioară
tuturor altor vinuri. — 15 fr. vadra și
ALB DE DRAGAȘANI
din recolta anului 1881. — 15 fr. vadra la
PAUN POPESCU & C^{omp}
18, STRADA LIPSCANI, 18.

CASA DE SCHIMB
C. STERIU & C^{omp}
No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.
CURSUL BUCURESCU
Pe ziua de 23 Iulie 1886, ora 10.

	Cump.	Vend.
5% Imprumutul Comunal	75 1/2	76
5% Scrisuril Funciare urbane.	82 1/2	83 1/2
5% Rurale.	87 1/2	87 1/2
5% Rentă Română perpetuă.	93 1/2	93 1/2
5% amortisabilă.	98	98 1/2
6% Scrisuril Funciare Urbane.	91 1/2	92
6% Oblig. de Stat (conv. Rurale).	88 1/2	88 3/4
6% Căile ferate Rom.	104	104 1/2
7% Scrisuril Funciare Urbane	100 1/2	100 3/4
7% Rurale.	103 1/2	103 3/4
5% Imprum. Comunal 1884 not.	—	—
8% Imprumutul Oppenheim	—	—
Oblig. Case. Pensiun. (Nom. 300)	215	220
Impr. cu prime orașul București.	33	34
Acțiuni Credit Mobilier		
> Construcțiuni.	160	165
> Naționale.	215	220
> Dacia-România.	270	275
> Banca Națională.	1014	1015
Fiorini Valuta Austriacă.	200 1/2	201 1/2
Mărci Germane.	124	125
Bilete Franceze.	100	100 1/2
Englese.	24 1/2	25
Ruble Rușest.	245	25
Aur contra Argint și Bilete.	13 1/2	14

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur scocit după cursul fiscalul.
Adresa pentru telegrame: STERIU.

INSTITUTUL METEOROLOGIC DIN BUCURESCI

BULETIN ATMOSFERIC

De la 23 Marti Iulie 1886 8 ore dim.

STATIUNI	Barometru		Vântul	Starea cerului	In 24 o. tem.	
	Reduc. la 0° și la nivelul mării	Reduc. la 0° și la nivelul mării			Maximim	Minimim
T-Severin	760.6	19.6	WNW	senin		15
Balota	—	19.8	WSW		30	11
Craiova	761.2	19.0	NE	f. senin	28	14
Slatina	761.3	21.4	WNW	p. nor.	29	13
Giurgiu	759.8	22.4	SE	senin	24	13
Constanța	761.0	22.8	NNE		35	15
Sulina	758.9	24.8	E	f. sen.	26	16
Galăț	761.2	20.1	N		31	14
Braila	761.4	23.5	—	senin	21	9
Sinaia	744.3	17.0	—		20	5
Iași						

Starea mării Constanța și Sulina liniștită

Mercuri 23 Iulie, 8 ore dim.

București 762.8 24.1 | — | f. sen | 29 | 15

Observațiuni: Ploaie în unele părți.
Direct. Ob., St. C. Hepites.

FOIȚA ROMÂNIEI LIBERE

— 23 Iulie —

ADOLPHE D'ENNERY

MARTIRĂ

[Urmasre]

Însă ea suferise așa de mult și așa de îndelungă vreme în cât par-că era obișnuită cu suferința.

Așa fac robii pentru biciul care s'abate pe umărul lor. Indoesc spatele și nici nu se încearcă să scape de groaznica mușcătură a curelii de piele care, ori de câte-ori cade, ia câte o bucățică de carne și sapă o brazdă de sânge.

Laurența era sclava durerii. Era a ei cu corp și cu suflet. Nici nu încercă să se revolte vâzând cum răul o încovoia iar sub jug, după ce'l detese o zi de odihnă.

Se supuse.
— M'ai gonit din casa d-tale — zise ea cu o durere plină de demnitate. Nu cum-va ai venit azi aci ca să impuși fati și mami că li s'a urf în sfârșit d'a mi-o mai închide p'a lor?

— N'am dreptul să 'l regulez viața d-tale,

IMPORTANT
pentru
Tipografi din Districte

DE VÂNZARE
2 Mașini tipografice din care una sistem Frankenthal, format No. 5 și cea-laltă sistem Marinoni forma No. 9, cu prețuri foarte moderate.
UNA mașină de tăiat hârtie format No. 6, și altă mașină de perforat.
Toate aceste mașini sunt bine-întreținute și se pot vedea chiar funcționând.
A se adresa la Tipografia F. GÖBL, Fii, Pasagiul Român Nr. 12, București.

PENTRU FAMILIE

Sub-semnatul se oferă ca companion de călătorie sau preceptor în timpul vacanțelor, ar fi și dispus a însoți o familie la țară.
Referențe și adresa de la: Instituțiunea Bergamenter, Strada Bibescu; librăriele Socec & Comp., și Graeve & Comp., Calea Victoriei.
Fr. E. HEINZE,
pianist-compositor.

Primul Biurou

Concesionat de guvern pentru Institutrice, Guvernante, Bone de copii și cameriste superioare Prin numeroasele sale relațiuni cu stăruințata, biuroul este în stare să satisfacă toate cererile.
Pensiune pentru doamnele fără ocupațiune cu preț moderat
Adelheide Bandau
72, Calea Victoriei, 72, în fața Palatului.

PENSION POUR GARÇONS

voulant suivre les cours à Vienne, dans famille distinguée à proximité d'écoles de tous genres. Conversation Française et Allemande, leçons de musique, répétition dans toutes les branches d'instruction. Excellentes références. S'adresser Mme BOECK-PLAQUET. WIEN. 11 Praterstrasse 42. 11 Hof, 4 Stiege, 3 Stock.

TAPETURI, PERVERSURI POLEITE
ȘI
PLAFUNURI IN RELIEF,
Vergele de alama pentru scari, sticle pentru usi (GARD-PORT)
din cele mai renumite fabrici, cu prețuri foarte moderate, recomandă Onorabilului Public sub-semnatul
H. HÖNICH
Tapiter și decorator
No. 3, Strada Știrbey-Vodă, No. 3.

ANUNCIU

Subsemnatul cu onoare facem cunoscut tuturor colegilor de Tipografie și Librărie, din Bulgaria, România, Austro-Ungaria și Franța, că cu începere de astăzi 5 Iulie 1886, am deschis în orașul Siștoff, sub firma:
Tipo-Librăria Unirea
SISTOFF, (BULGARIA)

Rugându-vă cu onoare a ne trimite cataloagele domniei voastre de prețurile cărților ce aveți, atât și pe d-nii autori. Acest atelier asortat bine, poate ori și lucrări efectua. Magazinul de librărie și papeterie fiind asortat în cărți didactice, în limbile următoare: Bulgară, Română, Franceză și Germană.
Aducem la cunoștința domnilor Institutori și onorabil public al orașului Siștoff.
Cu toată stima
MIHAILESCU & Comp.
Siștoff, 5 Iulie 1886.

SOCIETATE DE BASALT ARTIFICIAL SI DE CERAMICA DE LA COTROCENI

Societate Anonimă cu un capital de 1,500,000 fr. întreg vărsat

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE:
Președinte, Colonel CARP. — Vice-președinte, I. G. Poenaru Borda, deputat.
Secretar, Frederic Kohler, secretarul Băncii Naționale.

Membrii:
Stefan Ioanide, bancher
Colonel Alcaz, senator
Al. Duparchy, Paris
Nic. Cerkez, inginer
Apost. Mănescu, București
G. Jean Marie, Paris
Auy. Menneton, Petersburg.

DIRECTOR GENERAL: C. GURAN.

Sediul Social:
Soseaua Pandurilor, vis-à-vis de Asilul Elena, Direcțiunea și deposit la București strada Biserica Eni. — Deposit în provinciile Brăila, Galați și Craiova.

— Adresa telegrafoasă: **BASALT București.** —

Industria Națională ale căreia produse, a dobândit, la Exponțiunea Cooperatorilor de cea mai mare recompensă dată de juriul:

DIPLOMA DE ONOARE CLASA I-A

Principalele produse ale acestei fabrici sunt următoarele:
Pavele mari pentru străzile foarte frecventate, pavele mici pentru străzile mai puțin frecventate. Lеспе cadrlate și încrustate, lespele simple și cadrlate, olane mecanice pentru acoperișuri cărămide găurite cu 4, 5, 8 găuri, cărămide refractare; cărămiză de canal pentru fundat; cărămizi preste mecanice extraforte; cărămizi pentru puțuri, tuburi pentru analizare, de 28, 20, 15 și 10 centimetri diametru; bordura de grădini; plăci de basalt pentru sale.
NB. Singurul deposit al Societății în București e cel din strada Biserica Eni; ori-ce alt deposit de basalt în București e străin.

SINAIA

Sub-semnatul, fost dirigent în atelierile d-lor Szathmary și Dusheck, aduc la cunoștința onor. public că de la 10 Iunie curent, am deschis în Sinaia un

ATELIER FOTOGRAFIC

arangiati în condițiunile cele mai satisfăcătoare pentru a putea executa cu perfecțiune fotografiile de tot felul și în toate formatele.
Onor. public se va convinge când 'mi va face onoarea de a mă visita.
Cu stima
AL. IEHALSKY, Sinaia.

PROGRESUL MEDICAL ROMAN

Ziar de medicină, farmacie și medicină veterinară
Apare odată pe săptămână:
Anul al VIII, Redacțiunea Strada Polonă Nr. 27 București.
Prețul abonamentelor pe un an 20 lei; Studentii 10 lei.

CASELE din Strada ROSETTI, No. 18, suburbia Staicu (Crucea de Piatră), sunt de vânzare din cauză de strămutare la țară. — Prețul modest.

DEUX PENSIONNAIRES

sont cherchés à des conditions modérées par Mr. BLUME, professeur diplômé de langues à une école réale. Traitement doux et affectueux. Conversation Française, Anglaise ou Allemande, selon le désir des parents. On prend part gratuitement à des cours de langues. Surveillance rigoureuse des devoirs. S'adresser à Mr. BLUME, VIENNE, Seilerstrasse 10 au. 1 Références.

HOTEL FIESCHI

BUCURESCI

SITUAT IN CENTRUL ORAȘULUI
7, Strada Șelari, 7.

Se găsește apartamente pentru familii cu anul și cu luna cu prețuri foarte moderate. Camere de la fr. 1—5 pe zi.
La etajul III-lea odă frumoasă cu fr. 25 pe lună.
Salon de danț pentru baluri, nunți și adunări.

BLUTREINIGUNGS PILLEN
DER HEILIGEN SABBETH

Aceste hapuri sunt de prețiat tuturor preparatelor analoge libere de orice substanțe vătămătoare; întrebunțate cu cel mai mare succes la bolilele organelor abdominale; sunt ușor purgative și purifică sângele; nici un remediu nu e mai favorabil și cu totul nevătmător spre a combate

CONSTIPATIILE

isvorul sigur al celor mai multe boale. Fiind în formă zaharică, hapurile sunt luate bucuros de copii. Aceste hapuri au un certificat foarte onorific de la consilierul Curții, profesorul Pitka.
O cutie cu 15 hapuri costă 15 cr.; un sul cu 8 cutii sau 120 puri, costă numai 1 florin.
AVERTISMENT! Ori-ce cutie, pe care nu stă firma: Farmacia la Sf. Leopold și nu poartă pe dos marca noastră, este uc falsificată, de care să se ferască publicul.
Să se observe bine, să nu se cumpere un preparat rău, fără efect sau chiar stricacios. — Să se ceră: Hapurile Elisabeth a lui Neustein; pe copertă și în instrucțiunea de întrebunțare ele au semnătura de sus.
Depoul principal în Viena: Farmacia la Sf. Leopold a lui Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse.
Depoul în București: Farmacia C. Kladni, strada Șerban-Vodă, 8.

Pentru Sesonul de Vară

CAVALERUL DE MODE
2, Str. ȘELARI și COLȚUL COVACI, 2.

Anunță pe Onor. Public și distinsa sa Clientelă, că pentru Sesonul present a primit un Colosal asortiment de

HAINÉ PENTRU BARBATI ȘI BAETI
din care recomandă: Modernele costume de voiage de Garn, Miesed, etc., Mantile cu Dragon de voiage lână și docs. Sacouri și Veste de Mătase, Cașemir alb, Terno, Alpağa etc. Veste broșate de Mătase și Docs. Redingote cu Veste de Camgarn, Cocimin, etc. Pantaloni fantaisie, carro roye, etc. Eleganța Confecțiunei, finețea stofelor și adevărată moderațiune a prețurilor satisfacă pe deplin pe Onor. vizitatori.
Cavalerul de Mode,
2, Strada Șelari și Colțul Covaci, 2.

Pentru Sesonul de Vară

GALOȘI ENGLEZESTI
din renumita fabrica din Edinburg

NORTH BRITISH RUBBER & Comp.

PENTRU DAME, BARBATI ȘI COPII
BOTFORI, SIOSIONI-GALOȘI Etc.
diferite calități și fasoane

Prețurile fabricii. — Condițiuni avantagioase

A se adresa la Representantul general pentru România, Bulgaria și Orient.
H. WARTHA
— BUCUREȘCI. — 5, STRADA DOAMNEI 5, — BUCUREȘCI. —

DE ARENDAT

de la Sft. Gheorghe 1887, moșia Ciococia județul, Teleorman, în tindere de 553 Pogoane împreună cu o moară cu două roate de facă pe apa Teleormanu, 20 minute de orașul Alexandria. Arăturile de toamnă să pot face de la Sft. Dumitru 1886. Doritorii să se adreseze la proprietara, Smarauda Furculescu, Calea Griviței Nr. 29 București.

Bătăturile

se vindecă în gese zile cu Colloidu Indian preparat de I. A. Ciura, farmacist. Strada Lipscani, Palatul societății "Dacia."
— Prețul 1 tr. 50 bani. —

A. CAROL PFEFFER
Atelier de Legatorie
BUCUREȘCI
5, Strada Regală 5
— vis-à-vis de Hotel Union —
Atelier de legatorie de Cărți de lux, galanterie, cartonage și pasparturi de fotografie.

Primește spre efectuare tot felul de

LUCRARI TIPOGRAFICE DE LUX ȘI MERCANTILE

PRECUM:
BONURI, CECURI, COMPTURI,
POLITE FACTURI, REGISTRE,
DIFERITE INVITAȚUNI DE BAPTEZ, NUNTĂ, ETC.
CONTRACTE

ATELIER DE LEGĂTORIE essecută ori-ce fel de lucrări în această branșă

TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FII

12, PASSAGIUL ROMÂN, 12.

SPECIALITATE DE CĂRȚI DE VISITĂ

Deposit de Carnete pentru lucrători, Foi de plată, State, Liste de bucate și tot ce se atinge de Comptabilitate pentru Păduri și Moși.

Domnii proprietari și arendași și pot adresa comanda prin scrisori

ACURATEȚA ȘI EXACTITATEA SUNT DEVIȘA STABILIMENTULUI.

Dout
Al. d'Alvi de Argini
de la Exponțiunea din
București și Iuși 1865. Medalia
Bene-Merenti.

lordache N. Ionescu (restaurant) Strada Covaci, No. 3.

De vânzare o pereche de case pe strada Roselor 18, aproape de școala Militară și chestul Dombovitei. Adresa la d-na M.V.

INSTITUTU MEDICAL BUCUREȘTI
6, STRADA VESTEI, 6

Secția medicală
1. Hydroterapia, 2. Electrozare, 3. Orthopedie, 4. Gimnastică Medicală, 5. Inhalajii, 6. Masajul sistematic, 7. Serviciul la domiciliu, 8. Consultații medicale.

Secția Higienică
1. Bae abur
2. Bae de puțină cu și fără dușe medicamentale
3. Consultatii medicale

BAI DE ABUR ȘI DE PUTINA

Nota. 1 Băile de abur sunt deschise în toate zilele de la 7 ore dimineața până la 7 ore seara.
2. Pentru Dame însă, băile de abur, odată pe săptămână vindecă la 7 ore dimineața până la 10 post meridian.
Prețurile la secțiia medicală conținem prospectul. Direcțiunea